
Bevraging Zorgwijs toont aan: mensen met een handicap hebben vooral vragen over financiën en wonen

Op welke ondersteuningsnoden stoten personen met een handicap en hun omgeving? Met die vraag trok Zorgwijs naar de eerstelijns werkers binnen het welzijnsveld. Professionals werkzaam bij voorzieningen, dienstverleners en organisaties voor zowel meerderjarigen als minderjarigen deelden hun ervaringen via een online vragenlijst. De rubriek financiële thema's staat heel duidelijk bovenaan wanneer het gaat over waar de eerstelijns werkers altijd vragen rond krijgen. Gevolgd door noden rond praktische zaken binnen de thuiscontext, wonen/verblijf en het vinden van een gepaste dagbesteding.

Het financiële luik, alles wat te maken heeft met waar iemand recht op heeft en het ondersteunen bij administratie van de personen met een handicap en hun omgeving vormt een eerste groot blok van vragen. Het gaat in deze cases over de nood aan informatie inzake, hulp bij het opstarten van aanvragen, trajecten, dossiers en dergelijke. En het opvolgen ervan.

Personen met een handicap die thuis wonen, en hun omgeving, ervaren noden op verschillende vlakken. Terugkerende uitdagingen hebben te maken met hoe de zorg thuis te organiseren en de zoektocht naar ondersteuning voor thuis.

Er is eveneens een grote behoefte aan zorgplanning binnen deze context. De betrokkenen zitten met veel vraagtekens rond de verschillende vormen van ondersteuning, de onderlinge afstemming en coördinatie. Personen met een handicap en hun omgeving zitten door de situatie vaak met veel onzekerheden en vragen over hoe alles te regelen nu en in de toekomst.

Een grote nood ligt bij het mobiliteitsvraagstuk. Het vinden van oplossingen om zich buitenshuis te kunnen verplaatsen, is een moeilijke zoektocht. Topics als mobiliteitshulpmiddelen, aanpassingen aan de wagen, parkeerkaarten en heel specifiek de weg op en af naar school, zien we hier.

Daginvulling

De groep van personen met een handicap waarmee de eerstelijns werkers in hun dagelijkse werking in aanraking komen, is een heel diverse groep. De vragen rond daginvulling beslaan bijgevolg verschillende domeinen. Zo is het vaak een uitdaging om een zinvolle dagbesteding te vinden die past bij een specifieke persoon en diens situatie. Het aanbod is namelijk beperkt. Er zijn wachtlijsten en het bestaande aanbod is naar invulling toe niet altijd toereikend. Eerstelijns werkers geven aan dat hun cliënten soms worstelen met de vraag hoe zij kunnen bijdragen tot de maatschappij.

De vraag naar een zinvolle dagbesteding hangt samen met andere noden zoals mobiliteit (bv. Hoe geraak ik op dagbesteding en terug thuis of in de voorziening?) en wonen (bv. Wat is het aanbod dat in of vanuit een bepaalde voorziening wordt georganiseerd?).

Een daginvulling kan ook werk zijn. De noden waarmee de eerstelijns werkers dan geconfronteerd worden zijn onder meer het vinden van aangepast werk, vrijwilligerswerk en het behouden van werk.

Wanneer de dagactiviteit studies of school betreft, komen uitdagingen naar boven zoals: de zoektocht naar een school, vragen rond buitenschoolse opvang en vakantie-initiatieven, de zoektocht naar begeleiding en ondersteuning voor schoolactiviteiten en studies. De nood aan aangepast educatief materiaal, bijzondere faciliteiten en aanpassingen wordt aangehaald. Mensen hebben vragen over de onderwijsloopbaan in het algemeen en meer specifiek over fulltime hoger onderwijs. Schoolmoeheid en schoolverlaters zijn topics waar de eerstelijns werkers mee in aanraking komen. En net zoals in de thuiscontext, is er hier een nood aan afstemming tussen alle betrokken partijen.

Naast studies, school, werk en een zinvolle dagbesteding zijn personen met een handicap op zoek naar vrijetijdsinvullingen. Zij willen graag mensen ontmoeten, daguitstappen maken en op reis gaan. Over hoe dit te realiseren worden de eerstelijns werkers aangesproken.

Welzijn

Op het vlak van mentaal welzijn komen de eerstelijns werkers bij de doelgroep in aanraking met onderwerpen als eenzaamheid en sociaal isolement. Ze merken dat er een grote nood is aan interactie met anderen, emotionele ondersteuning en psychosociale ondersteuning, zowel bij de persoon met een handicap als de directe omgeving (bv. ouder(s)). De eerstelijns werkers proberen oplossingen aan te reiken op het vlak van zingeving en geestelijk welzijn (bv. gespecialiseerde ondersteuning; coach, psycholoog, psychiater). Alsook voor gedragsproblemen.

Fysieke zorgnoden

Personen met een handicap brengen medische zorgnoden ter sprake bij de eerstelijns werkers. Vaak zitten zij met veel vragen en is er behoefte

aan verduidelijking. Aanvullend dienen de medische zorgen georganiseerd te worden, trajecten moeten opgevolgd worden en afspraken met dokters moeten gemaakt worden. Soms is begeleiding bij doktersbezoeken wenselijk of nodig. Afhankelijk van de zwaarte van de handicap, zijn de noden rond het medische aspect in mindere of meerdere mate (bv. ontwikkelingsstoornissen of degeneratieve ziektebeelden) aanwezig.

Verslavingsproblematiek en risicobeperking

De eerstelijns werkers komen in contact met cliënten die kampen met verslavingen of bepaald risicovol gedrag (bv. middelengebruik, slachtoffer van online fraude ...). Zij hebben dan nood aan het vinden van oplossingen voor die verslavingsproblematiek en het beperken van risico's.

Onzichtbare zorgnoden

Soms merken de eerstelijns werkers zorgnoden op bij een cliënt, waar de persoon in kwestie zelf niet van bewust is. De cliënt staat ook niet altijd open voor mogelijke oplossingen. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen in een context van zelfstandig wonen.

Conclusie

Uit de bevraging blijkt heel duidelijk dat de groep van personen met een handicap een heel diverse groep is (o.a. naar leeftijd, type handicap, zwaarte, omgeving) met noden die zich op verschillende domeinen afspelen. Om oplossingen aan te bieden, worden de eerstelijns helpers verondersteld om heel veel te weten over heel veel zaken. Zorgwijs is één van de tools die ingezet kan worden. [Als online zoekplatform helpt het bij een aantal specifieke zoektochten](#) (bv. aanbod voor wie over een persoonsvolgend budget beschikt, aanbod rechtstreeks toegankelijke hulp, aanbod van de multifunctionele centra, persoonlijke assistentie).

Bron: <https://www.vlaamswelzijnsverbond.be/nieuws/bevraging-zorgwijs-toont-aan-mensen-met-een-handicap-hebben-vooral-vragen-over-financi%C3%ABn-en>